

Förslag på möjliga kriterier för förpackningar/emballage inom livsmedelssektorn

Innehåll

Introduktion.....	2
Omfattning	3
1. Lösningar för att minska plastavfallet från förpackningar och emballage.....	4
2. Materialåtervinningsbara plastförpackningar/emballage (Design for recycling).....	5
3. Förpackningar/emballage av materialåtervunnen plast.....	6
4. Förpackningar i förnybar råvara	7
5. Returemballage	8
Ställ krav på avfallsentreprenören	9
6. Sortering av återvinningsbara material.....	9

Introduktion

Varje år köper offentlig upphandling varor och tjänster för motsvarande ungefär en sjättedel av Sveriges BNP (683 miljarder kronor år 2019). Offentlig sektor har en stor samlad köpkraft att påverka marknaden genom efterfrågan på varor och tjänster som är fria från farliga ämnen och material som går att materialåtervinnas.

Offentlig sektor är en betydande aktör när det gäller inköp och användning av varor och tjänster som innehåller plastmaterial, exempelvis inom vård och omsorg, livsmedelssektorn, bygg och anläggning. Det finns en stor potential att vid offentlig upphandling styra inköp mot hållbara val som kan effektivisera användningen och minska miljöpåverkan från plast.

Detta kan göras genom att undvika onödig plastanvändning och att ställa krav på vilken typ av plast som köps in, dess materialsammansättning och möjlighet till återvinning. Det är möjligt att genom utformning av hållbarhetskriterier bidra till en ökad efterfrågan på plast som är mer hållbart producerad och som går att återvinna. Det kan ge plastproducenter och återvinningsaktörer incitament att investera i produktionskapacitet och produkter som kan möta en ökad efterfrågan på nya material.

Den statliga plastutredningen (SOU 2018:84)80) "Det går om man vill" konstaterade att offentlig sektor har en viktig roll som beställare att bidra i omställningen till en mer hållbar plastanvändning och cirkulär ekonomi. Enligt utredningens rekommendationer finns det en stor potential att förbättra systemet för återvinning med hänsyn till faktorer som ekonomi, materialtillgång, kemiskt innehåll och klimatpåverkan.

När det kommer till en mer hållbar plastanvändning handlar det till stor del om att i första hand minska den totala mängden plast som används. Genom att göra en behovsanalys och avvägningar innan beslut för inköp tas är det möjligt att förebygga och undvika en stor mängd avfall. Att upphandla varor i material av återvunnen plast stimulerar marknaden och efterfrågan på den återvunna plasten. Hållbarhetskrav kan skapa incitament för teknikutveckling och ge förutsättningar för en ny marknad för plastmaterial med goda återvinningsegenskaper. Förpackningar och emballageplast är det största produktområdet för plast och utgör 27% av plastflödet.¹

Det finns idag dock inte harmoniserade standarder eller testmetoder för kemiskt innehåll i plast och det är en utmaning att mekaniskt återvinna plast där det finns en osäkerhet kring innehållet. Det pågår arbete med standarder och definitioner på EU-nivå och det förväntas komma tydligare riktlinjer och även hårdare regleringar.

Det finns en potential att arbeta med att minska och förbättra plastanvändningen för de stora plastflöden som förpackningar utgör inom livsmedelssektorn och där hygienkrav och lagstiftning inte begränsar marknadens efterfrågan på en återvinningsbar förpackning. Det pågår olika initiativ och finns uttalade branschmål och ambition i färdplaner för en ökad fossilfrihet och en ökad materialåteranvändning^{2,3,4}, exempelvis med förnybara plastmaterial och att hitta nya innovativa material och lösningar. Detta är i linje med EU:s plaststrategi med mål att öka mängden återvinningsbara förpackningar och en ökad materialanvändning i samhället.^{5,6} Det är viktigt att hänsyn tas för olika hinder för cirkularitet i den kartläggning som har gjorts bland Svensk handels medlemsföretag.⁷

1. IVL rapport C520, maj 2020.

<https://www.ivl.se/download/18.1ffb6cf0171ce320af5698/1589370956491/C520.pdf>

2. https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/cirkular-ekonomi_branschbilagor_webbpdf_1133857.html/Cirkul+ekonomi_Branschbilagor_webb.pdf
3. http://fossilfritt-sverige.se/wp-content/uploads/2018/04/ffs_dagligvaruhandel.pdf
4. <http://www.atervinningsindustrierna.se/nyheter-media/pressmeddelanden/action-plan>
5. <https://data.riksdagen.se/fil/214301F3-1627-41F7-B1BC-9A17C93D1F51>
6. <https://www.expressen.se/nyheter/klimat/eu-ska-gora-alla-plastforpackningar-atervinningsbara-till-ar-2030/>
7. Hinder för ökad cirkularitet - En kartläggning bland Svensk Handels större medlemsföretag, 2018, Svensk Handel /2050. <https://www.svenskhandel.se/globalassets/dokument/aktuellt-och-opinion/nyheter/2018/hinder-for-okad-cirkularitet.pdf>

Omfattning

Hållbarhetskriterierna kan ställas på förpackningar och emballage vid livsmedelsleveranser med stora plastflöden.

För livsmedel är primärförpackningens viktigaste syfte att skydda och förlänga hållbarheten för livsmedelsprodukten. Olika funktioner för detta kan vara inbyggda i själva förpackningsmaterialet vilket gör att en förändring i förpackningsmaterialet kan riskera att öka matsvinnet eller minska livsmedelssäkerheten.

För förpackningar som inte kommer i direkt kontakt med livsmedlet som sekundära förpackningar och/eller emballage finns en stor potential att arbeta med återvinningsbarhet och återvinna material. Transportförpackning, tertiär förpackning, kan vara i form av en ytterförpackning eller emballageplast som krymp-och sträckfilmer, eller returbackar. Ungefär hälften av plastförpackningarna inom livsmedelssektorn utgörs av sekundär- och tertiärförpackningar.

1. Lösningar för att minska plastavfallet från förpackningar och emballage

Mer cirkulära flöden av förpackningar och emballage ska möjliggöra materialåtervinning samt säkerställa att det inte uppstår ökat matsvinn eller transportskador.

Kontraktsvillkor, basnivå

Leverantören ska under kontraktstiden tillhandahålla lösningar som minskar den totala mängden plastavfall från förpacknings- och emballagematerial utan att det leder till ökat matsvinn eller transportskador.

Leverantören ska i sitt anbud beskriva hur denne avser att uppfylla kontraktsvillkoret under kontraktstiden. Om leverantören inte lämnar någon beskrivning, om beskrivningen är bristfällig kan anbudet förkastas.

Förslag till uppföljning

Granska leverantörens redogörelse i anbudet för hur kontraktsvillkoret kommer att uppfyllas. Lösningen ska under kontraktstiden visa att plastavfallet minskar utan att generera ökat matsvinn eller transportskador samt främjar möjligheterna för materialåtervinning. Det kan exempelvis visas genom användning av returemballage, färre lager eller skikt av emballage, tunnare emballage, utfyllnadsmaterial (såsom frigolit, polystyren och dylikt) eller användning av återvunnen plast.

Under kontraktstiden kan uppföljning göras vid till exempel avstämningsmöten hur leverantören säkerställer att den totala mängden plastavfall från förpacknings- och emballagematerial minskar.

Information om hållbarhetskriteriet

Det här är ett funktionskrav, det vill säga ett krav som beskriver vad som ska uppnås istället för hur något ska uppnås. Fördelarna med sådana här krav är att de öppnar upp för olika tekniker, arbetsmetoder och produkter med nya lösningar för att uppnå en ökad resurseffektivitet. Kravet kan leda till nya innovationer som leverantören kan erbjuda och som resulterar i minskat avfall från förpackningar/emballage.

Vid utvärdering av kriteriet kan teknisk dokumentation eller beskrivningar genomgå där det ska framgå hur den förslagna lösningen minskar den totala mängden plastavfall. En demonstration eller presentation kan också användas för att tydligt visa på hur lösningen fungerar praktiskt.

[Läs mer om att ställa funktionskrav](#)

Kravet främjar mer cirkulära lösningar och sträcker sig utöver gällande lagstiftning som anges i förpackningsdirektivet (94/62/EG) och EU:s regler om hantering av förpackningar och ett minskat förpackningsavfall. Direktivet pekar till exempel på att:

- förpackningar ska endast användas när det är nödvändigt
- volym och vikt ska begränsas till det som anses vara nödvändigt för att hålla en god säkerhet- och hygienivå
- skadligheten för miljön ska begränsas genom val av de ämnen och material som används i förpackningen.

Motiv

Användningen av stora mängder förpacknings- och emballagematerial bidrar till stora mängder avfall. Nya lösningar för att optimera mängden plastavfall från förpacknings- och emballagematerial bidrar därmed till resurseffektivitet genom minskad miljöpåverkan för den förpackade produkten.

När förpackning/emballage betraktas ur ett helhetsperspektiv behöver hänsyn tas till hur materialet kan återvinnas samt att matsvinn och transportskador inte ökar.

2. Materialåtervinningsbara plastförpackningar/emballage (Design for recycling)

Förpackningar/emballage som är designade för materialåtervinning bidrar därmed till mer cirkulära plastflöden.

Teknisk specifikation, basnivå

Förpackningar och emballage ska vara designade för materialåtervinning. Förpackningar, emballage och förslutningar av plast ska uppfylla följande:

- Plastförpackningen¹ samt eventuell förslutning² ska vara tillverkad av monomaterial av en av följande plaster, alternativt separerbara³ delar av följande plaster:
 - Polyeten (PE)
 - Polypropen (PP)
 - Ofärgad Polyetentereftalat (PET)
- Förpackningen ska inte vara svart
- Etiketter på förpackningarna ska uppfylla ett av följande krav:
 - Etiketter ska vara av samma material som förpackningen
 - Om förpackning av PET så ska etiketten vara av PP eller PE som inte täcker mer än 40% av ytan. Etiketten ska vara möjlig att tvätta bort vid temperaturer lägre än 60°C samt inte täcka mer än 40% av förpackningens yta.

¹Plastförpackningen omfattar hårda och mjuka förpackningar, till exempel flaska, burk, påse, tråg eller liknande.

²Förslutning omfattar: kapsyler och lock

³Separerbara delar avser förpackningsdelar som enkelt kan tas isär innan de lämnas till återvinning.

Förslag till bevis

Leverantören ska på begäran kunna uppvisa något av exempelvis följande:

- Förpackningsspecifikation (inklusive flaska, burk, tråg, påse, och förslutning) som visar:
 - Vilka material som används i förpackning och förslutning
 - Förpackningens och förslutningens färg
 - Etikettens material
- Annan dokumentation som visar att kravet uppfylls

Förslag till uppföljning

Kontrollera/granska de uppgifter som leverantören har lämnat i anbudet, exempelvis att angivna material i förpackningsspecifikationen är i enlighet med kravet.

Information om hållbarhetskravet

Det här kravet är formulerat som en teknisk specifikation där kravet ska vara uppfyllt redan då leverantören lämnar sitt anbud. Leverantören ska på begäran kunna styrka att kravet uppfylls under anbudsprövningen.

Kravet omfattar både hårda och mjuka plastförpackningar.

Kravet innebär att flerskiktspackningar (laminat) som består av olika plaster inte uppfyller kravet. Notera att primärförpackningar i kontakt med livsmedel kan vara av flerskiktmaterial och därmed inte klarar kravet. En dialog med marknaden innan kravet ställs på primärförpackningar är därför relevant.

Läs mer om [tidig dialog](#).

Kravet innebär att endast förpackningar av monomaterial av PE, PP eller ofärgad PET uppfyller kravet.

Motiv

Design för återvinning är en förutsättning för en cirkulär ekonomi, vilket också framhävs i EU:s plaststrategi¹. Det är viktigt att en förpackning designas för att kunna vara återvinningsbar och att producenter av förpackningar tar hänsyn till cirkularitet i designstadiet.

Genom att prioritera de produkter och plaster där det redan finns etablerade återvinningssystem kan stora miljövinster göras. Polyeten (PE), polypropen (PP) eller ofärgad, formblåst polyetentereftalat (PET) är plaster som kan återvinnas, när de används som monomaterial, i dagens system, se vidare om detta på www.ftiab.se. Svarta förpackningar eller mörka förpackningar är svårare att återvinna då de dels kan försvåra den optiska sorteringen, dels att den återvunna plasten får en infärgning som inte kan tas bort.

Det optimala materialet för etiketterna är att de är av samma material som förpackningen, det vill säga en flaska i PP med en etikett i PP är enklast att återvinna. Det är dock inte alltid möjligt att kräva samma plastmaterial i flaska och etikett. Pappersetiketter bör också undvikas.

Förpackningar är det i särklass största användningsområdet för plast. Mjuka plastförpackningar gjorda av olika typer av plastfilm är en av de snabbast växande förpackningstyperna.² Plastfilmer används till exempel i påsar, bärkassar och omslag. Inom industri och transport används krymp- och sträckfilm i hög utsträckning för att stabilisera, skydda och hålla samman gods. Orsaken till mjuka plastförpackningars popularitet är framförallt styrkan och flexibiliteten som plastfilmer uppvisar, i förhållande till sin vikt. Den vanligaste plastfilmen är gjord av polyeten, antingen lågdensitetspolyeten (LDPE) eller linjär lågdensitetspolyeten (LLDPE). Nästan en fjärdedel av all LDPE- och LLDPE-film som används i Europa används i livsmedelsförpackningar.

¹EU:s plaststrategi, januari 2018, http://ec.europa.eu/environment/waste/plastic_waste.htm

²IVL rapport C520, maj 2020.

<https://www.ivl.se/download/18.1ffb6cf0171ce320af5698/1589370956491/C520.pdf>

3. Förpackningar/emballage av materialåtervunnen plast

Krav på förpackningar som tillverkas av materialåtervunnen plast ökar efterfrågan på marknaden och bidrar därmed till mer cirkulära flöden med minskat plastavfall.

Kontraktsvillkor, avancerad nivå

Leverantören ska under kontraktstiden tillhandahålla sekundära och/eller tertiära förpackningar/emballage av minst 30% materialåtervunnen PCR (post consumer recycled) plast [ange vilken eller vilka varugrupper som omfattas].

Leverantören ska i sitt anbud beskriva hur denne uppfyller kontraktsvillkoret under kontraktstiden. Om leverantören inte lämnar någon beskrivning, om beskrivningen är bristfällig kan anbudet förkastas.

Förslag till uppföljning

Granska leverantörens redogörelse i anbudet för hur kontraktsvillkoret kommer att uppfyllas under kontraktet. Följ upp uppgifter från leverantören om vilken eller vilka förpackningar/emballage som innehåller återvunnen plast samt inom vilka varugrupper. Följ även upp teknisk dokumentation som visar minst 30% materialåtervunnen plast i den/de förpackningar/emballage som uppfyller kravet, till exempel materialspecifikation, eller Document of Conformity (DoC).

Följ upp vilket ursprung den materialåtervunna plasten har och att det framgår att den är post consumer recycled (PCR), det vill säga plast som använts för sitt ursprungliga syfte av konsument och därefter har återvunnits.

Information om hållbarhetskriteriet

Det här kravet är formulerat som ett särskilt kontraktsvillkor för att ge leverantörer incitament att arbeta med förpackningar inom stora varugrupper, och där krav kan ställas på innehåll av återvunnen plast i förpackningen. Kravet gäller för sekundära och tertiära plastförpackningar på grund av de krav på livsmedelssäkerhet som finns för primärförpackningar inom livsmedelssektorn. Primärförpackningen är den förpackning som innehåller produkten, exempelvis en påse med färska grönsaker. Sekundärförpackning används för att förpacka flera primärförpackningar, till exempel en påse eller behållare med flera förpackningar grönsakspåsar. Tertiärförpackning är nästa förpackningsskikt, det vill säga transportförpackningen. Den används för att distribuera sekundärförpackningen på ett lämpligt sätt. Transportförpackningen kan till exempel vara ytteremballage på en lastpall.

Innan kravet ställs inom en eller flera varugrupper bör en marknadsdialog genomföras för att säkerställa rimligheten i den procentsats som anges.

Det är viktigt att komma överens med leverantören om vilken teknisk dokumentation som ska användas för andel återvunnet material beroende på syfte och funktion hos materialet med återvunnet innehåll. Vissa leverantörer använder en materialspecifikation, säkerhetsintyg, Document of Safety, vilket intygar säkerhet, renhet och kvalitet för den återvunna plasten som ingår i materialet. Användande av säkerhetsintyg kan möjliggöra att återvunnet material på sikt kan användas till vissa primärförpackningar.

Läs mer om [tidig dialog här](#).

Det här kravet är formulerat som ett särskilt kontraktsvillkor för att ge leverantörer incitament att arbeta med förpackningar inom stora varugrupper, och där krav kan ställas på innehåll av återvunnen plast i förpackningen. Innan kravet ställs inom en eller flera varugrupper bör en marknadsdialog genomföras för att säkerställa rimligheten i den procentsats som anges.

Motiv

I en cirkulär ekonomi ses avfallsmaterial som en resurs som kan cirkuleras. Genom att ställa krav på att förpackningen ska innehålla material återvunnen plast ökar efterfrågan på återvunnen råvara. Det kan i sin tur bli ett incitament för att materialåtervinna fler förpackningar efter användning.

PCR plast (post consumer recycled) är plast som använts för sitt ursprungliga syfte av konsument och därefter har materialåtervunnits. Användning av internt industrispill räknas alltså inte in i mängden materialåtervunnen plast i kravet. Att arbeta med att återta industrispill i processerna är dock fortsatt viktigt för att utnyttja resurserna mer effektivt

4. Förpackningar i förnybar råvara

Förpackningar som tillverkas av material från förnybar råvara utgående från spill- eller biprodukter från annan produktion istället för fossil råvara kan bidra till mer klimateffektiva och cirkulära flöden för relevanta förpackningar

Tilldelningskriterium, avancerad nivå

För att erhålla [poäng eller prisavdrag] vid anbudsutvärderingen ska leverantören i sitt anbud beskriva hur denne från och med kontraktstart kommer tillhandahålla [ange vilken eller vilka varugrupper] i en förpackning

av förnybar råvara från spill- och biprodukter.¹ Andel förnybar råvara ska minst utgöra X% i den/de förpackningen/förpackningarna där förnybara råvara ingår.

Leverantören ska på begäran under anbudsutvärderingen kunna uppvisa dokumentation som styrker lämnade uppgifter om att kriteriet är uppfyllt, till exempel teknisk dokumentation eller annat bevis.

Antagen leverantör ska uppfylla kriteriet under hela kontraktstiden.

¹ Med spill- och biprodukt avses råvara som är en restprodukt från en annan produktionsprocess, till exempel cellulosa eller stärkelse.

Förslag till bevis

- Teknisk dokumentation för den eller de förpackningar som består av förnybar råvara (inklusive flaska/burk, påse och förslutning) som visar:
 - Vilken förnybar råvara som används i förpackning och förslutning samt från vilken process den är spill- eller biprodukt
 - Procentandel förnybar råvara i förpackning och/eller förslutning
- Annan dokumentation som visar att kravet uppfylls.

Förslag till uppföljning

Kontrollera att den angivna tekniska dokumentationen är i enlighet med kravet för den/de produkter som leverantören angivit klarar kravet, till exempel materialspecifikation eller Document of Conformity (DoC).

Information om hållbarhetskriteriet

Innan kravet ställs och eventuell procentsats anges bör en marknadsdialog genomföras för att säkerställa rimligheten i den procentsats som anges, och att kravet ställs för aktuellt produktområde samt att det förnybara materialet kan återvinnas i befintliga återvinningssystem, det vill säga för så kallade "drop-in"-plaster, exempelvis bio-PE (bio-polyeten) eller bio-PET (bio-Polyetentereftalat). Krav på förnybar råvara i förpackningen kan ställas på en primärförpackning.

Plast som är bionedbrytbar kan inte återvinnas i befintliga återvinningssystem. Det finns i Sverige ingen kompostering av sådana plaster så de skickas till förbränning.

Läs mer om [tidig dialog här](#).

Motiv

I en cirkulär ekonomi ses avfallsmaterial som en resurs som kan cirkuleras. Genom krav om att förpackningen ska innehålla förnybar råvara ökar efterfrågan på återvunnen råvara. Utmaningen när det gäller återvunnen råvara är att få tag på rätt typ av material, dels att återvunnet material kan innehålla farliga ämnen. Ett annat alternativ är då förpackningar framställda i material av förnybar råvara. Plast kan till exempel framställas från förnybar råvara, exempelvis skogsråvara. Detta kan möjliggöra en klimatneutral plast och som kan återvinnas.

5. Returemballage

Användandet av returenheter innebär ett effektivt resursutnyttjande samtidigt som det möjliggör för en enklare och effektivare hantering i varuflödet. Kravet syftar till att minska antalet engångsförpackningar inom livsmedel och därmed bidra till ett effektivare resursutnyttjande.

Teknisk specifikation, basnivå

Färska, kylda och frysta produkter inom frukt och grönt, mejeri, kött och chark ska levereras i returlådor, det vill säga en återanvändningsbar förpackning som är utformad för att under sin livscykel återanvändas i ett återanvändningssystem enligt standarden "Förpackningar – Återanvändning" SS-EN 13429:2004.1.

Förslag till bevis

Anslutningsavtal till Svenska Retursystem AB eller likvärdigt återanvändningssystem enligt standarden "Förpackningar – Återanvändning" SS-EN 13429:2004.

Information om hållbarhetskriteriet

Inom livsmedel finns ett motsvarande krav för frukt och grönt, [Returemballage kravID 10393:1](#). Det här kravet föreslås gå längre och omfattar även mejeri, kött och charkprodukter.

Förslag till uppföljning

Kontrollera att leverantören har anslutningsavtal till Svenska Retursystem AB eller likvärdigt återanvändningssystem enligt standarden "Förpackningar – Återanvändning" SS-EN 13429:2004.

Motiv

Klimatpåverkan från förpackningar har olika stor påverkan i förhållande till det livsmedel som förpackats. När det gäller frukt och grönt bedöms förpackningens klimatpåverkan i förhållande till produkten vara medelstor (5-25 %) till stor (>25 %).¹ Även för andra typer av livsmedel är det önskvärt att minska antalet engångsförpackningar och därmed bidra till effektivare resursutnyttjande.

Returlådor som används vid hantering livsmedel kan innebära en minskad miljöbelastning eftersom returlådorna och returpallarna används hundratals gånger och därefter återvinns. Returlådorna och returpallarna är också anpassade för att användas i automatiserade processer. En samordnad tvätt av returenheter säkerställer också att vattenförbrukningen minimeras och tvätteffekten utnyttjas maximalt. Returemballage och returlådor har en lång livslängd och kan även återvinnas efter det att enheterna är uttjänta.

¹<https://www.klimatmarkningen.se/wp-content/uploads/2009/12/2009-1-forpackningar.pdf>

Ställ krav på avfallsentreprenören

Krav på förpackningar och emballage som tillverkas av återvunnen plast driver en ökad efterfrågan på marknaden. En viktig förutsättning för att öka tillgången av återvunna material är att i upphandling av avfallsentreprenör ställa krav på att återvinningsbara material ska sorteras.

Detta krav kan ställas på anlitad avfallsentreprenör

6. Sortering av återvinningsbara material

Ökad utsortering av återvinningsbara fraktioner som efterfrågas av marknaden bidrar till en större andel återvinningsbara materialflöden

Särskilt kontraktvillkor, basnivå

Leverantören ska tillhandahålla sorteringskärl för återvinningsbara materialfraktioner till [ange antal avdelningar/enheter] samt instruktioner för hur sortering ska ske.

Leverantören ska vid genomförandet av kontraktet samla in de utsorterade återvinningsbara material, exempelvis återvinningsbara plastfraktioner, och säkerställa att dessa fraktioner materialåtervinns.

Leverantören ska i sitt anbud kortfattat beskriva hur denne avser att uppfylla kontraktsvillkoret under kontraktstiden. Om leverantören inte lämnar någon beskrivning kan anbudet förkastas.

Förslag till uppföljning

Granska leverantörens redogörelse i anbudet för hur kontraktsvillkoret kommer att uppfyllas under kontraktet. Följ upp instruktioner och att kärl finns tillgängliga för insamling av återvinningsbara materialfraktioner.

Följ upp hur leverantören säkerställer att insamling av sorterade materialfraktioner materialåtervinns. Det kan exempelvis följas upp löpande vid uppföljningsmöten under kontraktets löptid.

Information om hållbarhetskriteriet

Kravet är formulerat som ett särskilt kontraktsvillkor för att ge leverantören incitament att öka sortering av återvinningsbara fraktioner som efterfrågas av marknaden och bidrar till en större andel återvinningsbara materialflöden och användning av återvunnen råvara. Viktiga förutsättningar för att återvunnen plast ska kunna användas är att det görs en bra insamling av återvinningsbara plaster med god spårbarhet.

Riktlinjer för återvinning och återanvändning av plastavfall ges i standarder SS-EN 15347:2007 och ISO 15270:2009. Dessa innefattar beskrivning av vilka egenskaper plastavfallet bör ha samt vilken information som leverantören av avfallet ska göra tillgänglig för köparen.

Det finns en certifiering för återvinningsföretag som heter EUCertPlast¹ som bygger på den europeiska standarden EN 15343:2007 och syftar till att uppmuntra en miljöanpassad återvinning av plast. Certifieringen lägger ett särskilt fokus på processen för spårbarhet och andel återvunnet innehåll av plasten. Standarden innehåller dock inga riktlinjer för materialspecifikationer när det gäller det kemiska innehållet. Det finns ett behov av gemensamma standarder för plasttillverkning och återvinning, även innehåll av kemikalier

¹EUCertPlast Audit Scheme version 4.0 2019: https://1f7abe71-4bd0-4d04-b624-3dc730f68524.filesusr.com/ugd/dda42a_1849580fe9ca4de6b9e3c14f7ab30814.pdf

² En lista med samtliga europeiska återvinnare av plast, certifierade enligt EUCertPlast, finns på <https://www.eucertplast.eu/certified-recyclers>.

Motiv

Det finns en stor potential för att utveckla återvinningen av plast och att öka mängden plastavfall som kan återvinnas. En problematik när det gäller återvinning av plast är att plastprodukter kan bestå av en mängd olika polymerer och blandningar av plastmaterial. Det är svårt att säkerställa den materialåtervunna plastens kvalitet på grund av komplex sammansättning.

Svårigheten med att kunna säkerställa materialets renhet och kvalitet gör att många tillverkare och producenter idag undviker återvunnen plast. En lösning för att öka möjligheterna för återvinning av plast är att implementera gemensamma standarder för plasttillverkning och återvinning. Utveckling av gemensamma definitioner och standarder pågår som en del EU:s nya avfallsagstiftning och direktiv (EU) 2018/851. Direktivet framhäver att EU-länder måste prioritera förebyggande åtgärder, återanvändning och återvinning framför deponering och förbränning, och därmed bidra till en cirkulär ekonomi.

För att öka tillgången av återvinningsbart material som främjar en mer hållbar plastanvändning är det viktigt att utgå från hur marknaden och leverantörer arbetar med teknisk information om återvinningsbart material i väntan på gemensamma standarder och definitioner.